

Tinnen centiliter met graving

Ad van Diest

Afb. 1 Tinnen maatje van 1 CENTILITER.

In ons lijfblad beschrijft de heer G.P.M. Schunselaar in december 2000 een mooie messing melkmaat van ½ LITER met een zeer fraaie graving van namen en datum, verband houdende met een koperen huwelijk [1].

Minder spectaculair, maar toch leuk, is de tinnen 1 CENTILITER (afb. 1) die ik kocht op onze veiling van 27 april 2006 (kavel 60). Het fabrieksmerk op het grondvlak is van Hempenius te Leeuwarden. Ook op het grondvlak staan, onder elkaar, de getallen 2360 en 2105 gekerfd. Waarschijnlijk handelt het hier om registratienummers. Het maatje is geijkt met ijkkantoornummer 15 (Leeuwarden) en ononderbroken geijkt met de jaarletters r (1908-'09) – x (1916-'17). Even boven het midden van het vooraanzicht is keurig gegraveerd 19 OCT: 1922 (afb. 2).

Opvallend is het gebruik van een dubbele punt als afkortings-

teken. Deze datum alleen is natuurlijk niet te relateren. Hij heeft vermoedelijk wel een betekenis in de orde van herinnering, aandenken of iets dergelijks. Wellicht komt er nog een moment dat de betekenis van de datum is te duiden. ♦

Foto's: R.J. Holtman

Bronnen:

[1] G.P.M. Schunselaar, (2000). Messing melkmaat als huwelijkskado, in: 'METEN & WEGEN', p. 2671.

Afb. 2 Graving op het tinnen maatje.

De Zwolse tinnegieter Kamphof

G.P.M. Schunselaar

Je staat wel even vreemd te kijken als je een tinnen maat vindt die is geijkt door E.G. Staal sr. te Zwolle, vanaf 1862 tot en met 1894, met het tinmerk van F. van den Bogaert (FVDB) uit Den Bosch. In de roos een L, de aanduiding voor lepelstof (een F in de roos zou 'fijn tin' betekenen). Hoe zit dat nu eigenlijk? Navraag leverde niets op.

In een uitgave van het Zwols Historisch Tijdschrift staat een artikel over de Tingieterij Kamphof te Zwolle. De auteur verwijst in de literatuurlijst naar J.A. Kamphof en B. Dubbe over tin en tinnegieters. Dat is verhelderend